

УГОВОР

ИЗМЕЋУ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЊЕМАЧКЕ О ИЗБЈЕГАВАЊУ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА У ОДНОСУ НА ПОРЕЗЕ НА ДОХОДАК И НА ИМОВИНУ

(„Службени лист СФРЈ-Међународни уговори“, број 12/88)

Члан 1.

ЛИЦА НА КОЈА СЕ ПРИМЈЕЊУЈЕ УГОВОР

Овај уговор примјењује се на лица која су резиденти једне или обје државе уговорнице.

Члан 2.

ПОРЕЗИ НА КОЈЕ СЕ ПРИМЈЕЊУЈЕ УГОВОР

1. Овај уговор примјењује се на порезе на доходак и на имовину које заводи држава уговорница или њене друштвено-политичке заједнице, независно од начина на који се плаћају.

2. Порезима на доходак и на имовину сматрају се сви порези који се заводе на укупан доходак, на укупну имовину или на дијелове дохотка или имовине, укључујући порезе на приходе од отуђења покретности или непокретности, порезе на укупне износе личних доходака које исплаћују предузећа, као и порезе на прираст имовине.

3. Порези на које се примјењује овај уговор су:

а) у Југославији:

- (i) порез из дохотка;
- (ii) порез из личног дохотка радника;
- (iii) порез из личног дохотка од пољопривредне дјелатности;
- (iv) порез из личног дохотка од привредне дјелатности;
- (v) порез из личног дохотка од професионалне дјелатности;
- (vi) порез из накнада од ауторских права, патената и техничких унапрјеђења;
- (vii) порез на приход од имовине и имовинских права;
- (viii) порез на имовину;

(ix) порез на укупан приход грађана;

(x) порез из дохотка страног лица од привредне и професионалне дјелатности;

(xi) порез на добит страног лица по основу улагања средстава у домаћу организацију удруженог рада;

(xii) порез на приход остварен од превозничке дјелатности страног лица које нема представништво на територији Социјалистичке Федеративне Републике Југославије

(у даљем тексту: "југославенски порез");

б) у Савезној Републици Њемачкој:

- (i) порез на доходак;
- (ii) корпорацијски порез;
- (iii) порез на имовину;
- (iv) порез од пословања.

(у даљем тексту: "њемачки порез").

4. Уговор се примјењује на исте или суштински сличне порезе који се послије дана потписивања овог уговора заведу поред или умјесто постојећих пореза. Надлежни органи држава уговорница саопштавају једни другима суштинске промјене извршене у њиховим пореским законима.

Члан 3.

ОПШТЕ ДЕФИНИЦИЈЕ

1. За потребе овог уговора:

- а) изрази "држава уговорница" и "друга држава уговорница" означавају Социјалистичку Федеративну Републику Југославију или Савезну Републику Њемачку, зависно од смисла овог уговора, и, ако су употребијени у географском смислу, територију односне државе уговорнице као и подручја мора, морско дно и подморје, који се граниче територијалним морем ове државе уговорнице ако ова држава уговорница има на њима суверена права и јурисдикцију у складу са својим националним законодавством и међународним правом;

б) израз "Југославија" означава Социјалистичку Федеративну Републику Југославију;

ц) израз "лице" означава:

- (i) у случају Југославије - физичко и правно лице, обухваћајући и друштва;
- (ii) у случају Савезне Републике Њемачке - физичко лице и друштво;

д) израз: "друштво" означава:

- (iii) у случају Југославије организацију - удруженог рада и друго правно лице подложно опорезивању;
- (iv) у случају Савезне Републике Њемачке - правно лице или лице које се сматра правним лицем за потребе опорезивања;

е) изрази "предузеће државе уговорнице" и "предузеће друге државе уговорнице" означавају, зависно од смисла: у случају Савезне Републике Њемачке - предузеће којим руководи резидент Савезне Републике Њемачке, а у случају Југославије - организацију удруженог рада и другу самоуправну организацију или заједницу, радне људе који личним радом самостално обављају дјелатност и предузеће основано у складу са законима Југославије којим руководи резидент Југославије;

ф) израз "међународни саобраћај" означава превоз бродом или ваздухопловом који обавља предузеће чије се сједиште стварне управе налази у држави уговорници, осим ако се брод или ваздухоплов користи искључиво између мјеста у другој држави уговорници;

г) израз "надлежан орган" означава:

- (v) у случају Савезне Републике Њемачке - Савезно министарство за финансије;
- (vi) у случају Југославије - Савезни секретаријат за финансије, односно његовог овлашћеног представника.

2. Кад држава уговорница примјењује овај уговор, сваки израз који није дефинисан Уговором има значење према закону те државе који се односи на порезе на које се овај уговор примјењује.

Члан 4.

РЕЗИДЕНТ

1. У смислу овог уговора, израз "резидент државе уговорнице" означава лице које у држави уговорници, према закону те државе, подлијеже опорезивању по основу свог пребивалишта, боравишта, сједишта управе или било ког другог обиљежја сличне природе.

2. Ако је према одредбама става 1. овог члана физичко лице резидент обје државе уговорнице, његов се статус одређује на сљедећи начин:

а) сматра се да је резидент државе у којој има стално мјесто становања. Ако има стално мјесто становања у обје државе, сматра се да је резидент државе са којом су његове личне и економске везе тјешње (средиште животних интереса);

б) ако не може да се одреди у којој држави уговорници има средиште животних интереса или ако ни у једној држави нема стално мјесто становања, сматра се да је резидент државе у којој има уобичајено мјесто становања;

ц) ако има уобичајено мјесто становања у обје државе или га нема ни у једној од њих, надлежни органи држава уговорница ријешиће питање споразумно.

3. Ако је према одредбама става 1 овог члана лице, осим физичког, резидент обје државе уговорнице, сматра се да је резидент државе у којој се налази његово сједиште стварне управе.

Члан 5.

СТАЛНА ПОСЛОВНА ЈЕДИНИЦА

1. Израз "стална пословна јединица" за потребе овог уговора, означава мјесто пословања преко кога се пословање предузећа потпуно или дјеломично обавља.

2. Под изразом "стална пословна јединица" подразумијева се нарочито:

а) сједиште управе;

б) филијала;

ц) пословница;

д) фабрика;

е) радионица;

ф) рудник, извор нафте или гаса, каменолом или друго мјесто искориштавања природних богатстава.

3. Градилиште или грађевински или инсталациони радови чине сталну пословну

јединицу само ако трају дуже од дванаест мјесеци.

4. Изузетно од одредаба ст. 1., 2. и 3. овог члана, под изразом "стална пословна јединица" не подразумева се:

а) кориштење објеката и опреме искључиво у сврху ускладиштења, излагања или испоруке добара или робе који припадају предузећу;

б) одржавање залихе добара или робе која припада предузећу искључиво у сврху ускладиштења, излагања или испоруке;

ц) одржавање залихе добара или робе која припада предузећу искључиво са сврхом да је друго предузеће преради;

д) одржавање сталног мјеста пословања искључиво у сврху куповине добара или робе или прибављања обавјештења за предузеће;

е) одржавање сталног мјеста пословања искључиво у сврху рекламирања, пружања обавјештења, научног истраживања или сличних дјелатности које имају припремни или помоћни карактер за предузеће;

ф) одржавање сталног мјеста пословања искључиво у сврху дјелатности наведених у подставовима од а) до д), у било којој комбинацији, под условом да је укупна дјелатност сталног мјеста пословања која настаје из ове комбинације припремног или помоћног карактера.

5. Изузетно од одредаба ст. 1. и 2. овог члана, ако лице - осим заступника са самосталним статусом на кога се примјењује став 6. овог члана ради у име предузећа и има и уобичајено користи у држави уговорници овлаштење да закључује уговоре у име предузећа, сматра се да то предузеће има сталну пословну јединицу у тој држави у односу на дјелатности које то лице обавља за предузеће осим ако су дјелатности тог лица ограничене на дјелатности наведене у ставу 4. које, ако би се обављале преко сталног мјеста пословања, не би то стално мјесто пословања чиниле сталном пословном јединицом према одредбама тог става.
6. Не сматра се да предузеће државе уговорнице има сталну пословну јединицу у другој држави уговорници само зато што у тој другој држави обавља своје послове преко посредника, генералног комисионог заступника или другог представника са самосталним статусом, ако та лица дјелују у оквиру своје редовне пословне дјелатности.

7. Чињеница да друштво које је резидент државе уговорнице контролише или је под контролом друштва које је резидент друге државе уговорнице или које обавља пословање у тој другој држави (било преко сталне пословне јединице или на други начин), сама по себи није довољна да се једно друштво сматра сталном пословном јединицом другог друштва.

Члан 6.

ДОХОДАК ОД НЕПОКРЕТНОСТИ

1. Доходак који резидент државе уговорнице оствари од непокретности (укључујући доходак од пољопривреде или шумарства) која се налази у другој држави уговорници може се опорезивати у тој другој држави.
2. Израз "непокретност" има значење према закону државе уговорнице у којој се наведена имовина налази. Поморски и ријечни бродови и ваздухоплови не сматрају се непокретностима.
3. Одредбе става 1. овог члана примјењују се и на доходак који се оствари од непосредног кориштења, изнајмљивања или другог начина кориштења непокретности.
4. Одредбе ст. 1. и 3. овог члана примјењују се и на доходак од непокретности предузећа и на доходак од непокретности која се користи за обављање самосталних личних дјелатности.

Члан 7.

ДОХОДАК ОД ПОСЛОВАЊА

1. Доходак предузећа државе уговорнице опорезује се само у тој држави, осим ако предузеће обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне пословне јединице која се у њој налази. Ако предузеће обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне пословне јединице, доходак предузећа може се опорезивати у тој другој држави, али само до износа који се приписује тој сталној пословној јединици.
2. У складу с одредбама става 3. овог члана, ако предузеће државе уговорнице обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне пословне јединице која се у њој налази, у свакој држави уговорници тој сталној пословној јединици приписује се доходак који би могла остварити да је била одвојено и посебно предузеће које се бави истим или сличним дјелатностима под истим

или сличним условима и да је пословала потпуно самостално са предузећем чија је стална пословна јединица.

3. При одређивању дохотка сталне пословне јединице, као одбици признају се трошкови који су учињени за потребе сталне пословне јединице, укључујући и извршне и опште административне трошкове тако учињене у држави у којој се стална пословна јединица налази или на другом мјесту.
4. Ако је уобичајено да се у држави уговорници доходак који се приписује сталној пословној јединици одређује на основу расподеле укупних доходака предузећа на његове посебне дијелове, рјешење из става 2 овог члана не спрјечава ту државу уговорницу да таквом уобичајеном расподелом одреди доходак који се опорезује. Усвојени метод расподеле треба да буде такав да резултат буде у складу с начелима која су садржана у овом члану.
5. Сталној пословној јединици не приписује се доходак ако та стална пословна јединица само купује добра или робе за предузеће.
6. За потребе претходних ставова, доходак који се приписује сталној пословној јединици одређује се истом методом из године у годину, осим ако постоји оправдан и довољан разлог да се поступи друкчије.
7. Ако доходак обухвата и дијелове дохотка који су на посебан начин регулисани у другим члановима овог уговора, одредбе овог члана не утичу на одредбе тих чланова.

Члан 8.

ОПОРЕЗИВАЊЕ ДОБИТИ ОД УЛАГАЊА У ЈУГОСЛОВЕНСКУ ОРГАНИЗАЦИЈУ УДРУЖЕНОГ РАДА

Добит коју оствари резидент Савезне Републике Њемачке по основу свог улагања у југословенску организацију удруженог рада може се опорезивати у Југославији. Тако разрезан порез не може бити већи од 15 посто од те добити.

Члан 9.

ПОМОРСКИ САОБРАЋАЈ, САОБРАЋАЈ НА УНУТРАШЊИМ ПЛОВНИМ ПУТЕВИМА И ВАЗДУШНИ САОБРАЋАЈ

1. Доходак од кориштења бродова или ваздухоплова у међународном саобраћају опорезује се само у држави уговорници у којој се налази сједиште стварне управе предузећа.
2. Доходак од кориштења ријечних бродова у саобраћају на унутрашњим пловним путевима опорезује се само у држави уговорници у којој се налази сједиште стварне управе предузећа.
3. Ако се сједиште стварне управе предузећа које се бави поморским саобраћајем налази на поморском броду, сматра се да се то сједиште налази у држави уговорници у којој се налази матична лука поморског брода или, ако нема матичне луке, у држави уговорници чији је резидент корисник поморског брода.
4. Одредбе ст. 1 и 2 овог члана примјењују се и на доходак од учешћа у пулу, заједничком пословању или међународној пословној агенцији.

Члан 10.

УДРУЖЕНА ПРЕДУЗЕЋА

Ако:

а) предузеће државе уговорнице учествује непосредно или посредно у управљању, контроли или имовини предузећа друге државе уговорнице, или

б) иста лица учествују непосредно или посредно у управљању, контроли или имовини предузећа државе уговорнице и предузећа друге државе уговорнице, и ако су и у једном и у другом случају између та два предузећа у њиховим трговинским или финансијским односима створени или наметнути услови различити од услова који би били створени између самосталних предузећа, дохоци који би без тих услова настали за једно од предузећа, али због тих услова нису настали, могу се унијети у доходак тог предузећа и сходно томе опорезивати.

Члан 11.

ДИВИДЕНДЕ

1. Дивиденде које је исплатило друштво резидент Савезне Републике Њемачке резиденту Југославије могу се опорезивати у Савезној Републици Њемачкој. Тако разрезан порез не може бити већи од 15 посто од бруто износа дивиденди. Овај став не утиче на опорезивање доходака друштва из којих се дивиденде исплаћују.
2. Израз дивиденде", како је употребљен у овом члану, означава:
 - a) дивиденде на акције, обухватајући и доходак од акција, "јониссанце" акција или "јоуиссанце" права, рударских акција, оснивачких акција или других права која нису потраживања а учествују у дохоцима;
 - b) други доходак који је порески изједначен са дохотком од акција према законима Савезне Републике Њемачке чији је резидент друштво које врши распојелу, као и доходак који оствари пасивни партнер из свог таквог учешћа у распојеле уз потврде инвестиционог труста.
3. Одредбе ст. 1. и 2. овог члана не примјењују се ако стварни корисник дивиденди - резидент Југославије обавља пословање у Савезној Републици Њемачкој преко сталне пословне јединице која се у њој налази, или обавља у Савезној Републици Њемачкој самосталне личне дјелатности из сталне базе која се у њој налази, а учешће на основу кога се дивиденде исплаћују повезано је са сталном пословном јединицом или сталном базом. У том случају се примјењују, према потреби, одредбе чл. 7 и 15 овог уговора.
4. Ако, због посебног односа између платиоца и стварног корисника или између њих и неког другог лица, износ камате, имајући у виду потраживање за које се она плаћа, прелази износ који би био уговорен између платиоца и стварног корисника, одредбе овог члана примјењују се само на износ који би био уговорен да таквог односа нема. У том случају, вишак плаћеног износа опорезује се сагласно законима сваке државе уговорнице, имајући у виду остале одредбе овог уговора.

Члан 12.

КАМАТА

1. Камата која настаје у држави уговорници и исплаћена је резиденту друге државе уговорнице опорезује се само у тој другој држави, ако је тај резидент стварни корисник камате.
2. Израз "камата" употребљен у овом члану означава доходак од потраживања сваке

врсте, независно од тога да ли су обезбијеђена залогом и да ли се на основу њих стиче право на учествовање у добити дужника, а нарочито доходак од државних хартија од вриједности и доходак од обвезница или облигација, обухватајући и премије и награде по основу хартија од вриједности, обвезница или облигација. Казна за прекорачење рока плаћања не сматра се каматом у смислу овог члана.

3. Одредбе става 1. овог члана не примјењују се ако стварни корисник камате - резидент државе уговорнице обавља пословање у другој држави уговорници у којој камата настаје, преко сталне пословне јединице која се налази у тој држави, или обавља у тој другој држави самосталне личне дјелатности из сталне базе која се налази у тој држави, а потраживање на које се плаћа камата је непосредно повезано с том сталном пословном јединицом или сталном базом. У том случају се примјењују, према потреби, одредбе члана 7 или члана 15 овог уговора.

Члан 13.

АУТОРСКЕ НАКНАДЕ

1. Ауторске накнаде које настају у држави уговорници и исплаћене су резиденту друге државе уговорнице могу се опорезивати у тој другој држави.
2. Ауторске накнаде могу се опорезивати и у држави уговорници у којој настају, у складу са законима те државе, али ако је прималац стварни корисник ауторских накнада, тако разрезан порез не може бити већи од 10 посто од бруто износа ауторских накнада.
3. Израз "ауторске накнаде", како је употребљен у овом члану, означава плаћања било које врсте која су примљена као накнада за кориштење или за право кориштења ауторског права на књижевно, умјетничко или научно дјело, укључујући биоскопске филмове и филмове или траке за телевизију или радио, као и за кориштење или за право кориштења патента, заштитног знака, нацрта или модела, плана, тајне формуле или поступка, или за кориштење или право кориштења индустријске, комерцијалне или научне опреме, или за обавјештења која се односе на индустријска, комерцијална или научна искуства.

4. Одредбе ст. 1. и 2. овог члана не примјењују се ако стварни корисник ауторских накнада - резидент државе уговорнице обавља пословање у другој држави уговорници у којој ауторске накнаде настају, преко сталне пословне јединице која се налази у тој држави или у тој другој држави обавља самостално личне дјелатности из сталне

базе која се налази у тој држави, а право или имовина на основу којих се ауторске накнаде плаћају су непосредно повезани са сталном пословном јединицом или сталном базом. У том случају се примјењују, према потреби, одредбе члана 7. или члана 15. овог уговора.

5. Ако, због посебног односа између платиоца и стварног корисника или између њих и неког другог лица, износ ауторских накнада, имајући у виду кориштење, право или информацију за које су оне плаћене, прелази износ који би био уговорен између платиоца и стварног корисника, одредбе овог члана примјењују се само на износ који би био уговорен да таквог односа нема. У том случају, вишак плаћеног износа опорезује се сагласно законима сваке државе уговорници, имајући у виду остале одредбе овог уговора.

Члан 14.

ПРИХОДИ ОД ИМОВИНЕ

1. Приходи које оствари резидент државе уговорнице од отуђења непокретности која се налази у другој држави уговорници могу се опорезивати у тој другој држави.
2. Приходи од отуђења покретности која чини дио имовине намијењене за пословање сталне пословне јединице коју предузеће државе уговорнице има у другој држави уговорници или од покретности која припада сталној бази коју користи резидент државе уговорнице у другој држави уговорници за обављање самосталних личних дјелатности, укључујући и такве приходе од отуђења те сталне пословне јединице (саме или заједно са цијелим предузећем) или сталне базе, могу се опорезивати у тој другој држави.
3. Приходи од отуђења права из уговора о улагању средстава у југословенску организацију удруженог рада могу се опорезивати у Југославији.
4. Приходи од отуђења бродова или ваздухоплова који се користе у међународном саобраћају, од ријечних бродова који се користе у саобраћају на унутрашњим пловним путевима или од покретности која служи за кориштење таквих поморских или ријечних бродова или ваздухоплова опорезују се само у држави уговорници у којој се налази сједиште стварне управе предузећа.
5. Приходи од отуђења имовине, осим имовине наведене у ст. 1 до 4 овог члана, опорезују се само у држави уговорници чији је резидент лице које је отуђило имовину.

Члан 15.

САМОСТАЛНЕ ЛИЧНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

1. Доходак који оствари резидент државе уговорнице од професионалних дјелатности или од других самосталних дјелатности опорезује се само у тој држави, осим:

а) ако за обављање дјелатности има сталну базу коју редовно користи у другој држави уговорници. У том случају, само дио дохотка који се приписује тој сталној бази може се опорезивати у тој другој држави уговорници, или

б) ако борави у другој држави уговорници у периоду или у периодима који трају укупно 183 дана или више у односној пореској години. У том случају, само дио дохотка који је остварен од његових дјелатности које су обављене у тој другој држави уговорници може се опорезивати у тој другој држави.

2. Израз "професионалне дјелатности" посебно обухвата самосталне научне, књижевне, умјетничке, образовне или наставне дјелатности, као и самосталне дјелатности љекара, адвоката, инжењера, архитеката, стоматолога и рачуновођа.

Члан 16.

РАДНИ ОДНОС

1. Зависно од одредаба чл. 17, 18, 19 и 20 овог уговора, лични доходи и друга слична примања која резидент државе уговорнице оствари из радног односа опорезују се само у тој држави, осим ако се рад обавља у другој држави уговорници. Ако се рад обавља у другој држави уговорници, таква примања, која су у њој остварена, могу се опорезивати у тој другој држави.
2. Изузетно од одредаба става 1 овог члана, примања која резидент државе уговорнице оствари из радног односа у другој држави уговорници опорезују се само у првспоменутој држави:
 - а) ако прималац борави у другој држави у периоду или периодима који укупно не прелази 183 дана у односној календарској години;
 - б) ако су примања исплаћена од стране или у име лица које није резидент друге државе;
 - в) ако примања не падају на терет сталне пословне јединице или сталне базе коју лице има у другој држави.

3. Изузетно од одредаба ст. 1 и 2 овог члана, примања из радног односа која физичком лицу исплаћује држава уговорници или њена друштвенополитичка заједница опорезују се само у тој држави. Таква примања опорезују се само у другој држави уговорници ако је рад обављен у тој држави а физичко лице је резидент те државе, а није постало резидент те државе искључиво због обављања рада.
4. Примања из радног односа у вези са привредном дјелатношћу државе уговорнице или њене друштвенополитичке заједнице опорезују се у складу са одредбама ст. 1 и 2 овог члана.
5. Примања која резидент Југославије оствари радом у Заједничком привредном представништву Југославије или Туристичком савезу Југославије опорезују се само у Југославији, под условом да се те организације не баве својим дјелатностима на комерцијалан начин.
6. Изузетно од претходних одредаба овог члана, примања остварена из радног односа на броду или ваздухоплову, у међународном саобраћају или на ријечном броду у саобраћају на унутрашњим пловним путевима могу се опорезивати у држави уговорници у којој се налази сједиште стварне управе предузећа.

Члан 17.

НАКНАДЕ ОСТВАРЕНЕ ЗА РАД У ЗАЈЕДНИЧКОМ ОРГАНУ ПОСЛОВАЊА И НАКНАДЕ ДИРЕКТОРА

1. Накнаде директора и друга слична примања која оствари резидент Југославије у својству члана одбора директора друштва које је резидент Савезне Републике Њемачке могу се опорезивати у Савезној Републици Њемачкој.
2. Накнаде и друга слична примања која оствари резидент Савезне Републике Њемачке у својству члана заједничког органа пословања друштва које је резидент Југославије могу се опорезивати у Југославији.

Члан 18.

УМЈЕТНИЦИ И СПОРТИСТИ

1. Изузетно од одредаба чл. 15 и 16 овог уговора, доходак који оствари резидент државе уговорнице као позоришни, филмски, радио или телевизијски умјетник, музичар, спортиста или други извођач од

личних дјелатности у том својству које обавља у другој држави уговорници може се опорезивати у тој другој држави.

2. Ако доходак од личних дјелатности извођача из става 1 овог члана у његовом таквом својству не притиче извођачу лично него другом лицу, тај доходак се може, изузетно од одредаба чл. 7, 15 и 16 овог уговора опорезивати у држави уговорници у којој су обављене дјелатности извођача.
3. Изузетно од одредаба ст. 1 и 2 овог члана, доходак остварен од дјелатности из става 1 овог члана у оквиру програма културне или спортске размјене који су одобриле обје државе уговорнице изузима се од опорезивања у држави уговорници у којој су те дјелатности обављене.

Члан 19.

ПЕНЗИЈЕ

1. Пензије и друга слична примања исплаћена резиденту државе уговорнице по основу ранијег запослења опорезују се само у тој држави.
2. Пензија коју физичком лицу исплати држава уговорница или њена друштвенополитичка заједница из буџета или из посебног фонда опорезује се само у тој држави.
3. Изузетно од одредбе става 2 овог члана, пензија коју физичко лице оствари радом у вези са привредном дјелатношћу једне од држава уговорница или њене друштвенополитичке заједнице опорезује се само у држави уговорници чији је резидент физичко лице.

Члан 20.

СТУДЕНТИ И УЧЕНИЦИ УСМЈЕРЕНОГ ОБРАЗОВАЊА

1. Средства за издржавање, образовање или обучавање која добија студент или ученик усмјереног образовања који је непосредно прије одласка у државу уговорницу био или је резидент друге државе уговорнице и који борави у првопоменутој држави искључиво ради образовања или обучавања, не опорезују се у тој држави, под условом да та средства настају из извора ван те државе.

2. Студент или ученик усмјереног образовања из става 1 овог члана у току образовања или обучавања има право на иста изузећа, ослобађања или умањења пореза на поклоне у новцу, стипендије и примања из радног односа који нису обухваћени ставом 1 овог члана као и резиденти државе уговорнице у којој борави.

Члан 21.

ПРОФЕСОРИ

1. Физичко лице које борави у држави уговорници ради држања наставе или ангажовања у истраживачком раду на универзитету, вишој школи или другој признатој образовној институцији у тој држави уговорници и које је или је непосредно прије тог борава било резидент друге државе уговорнице изузима се од опорезивања у првспоменутој држави уговорници на примања за такву наставу или истраживачки рад за период који није дужи од двије године од дана његовог првог борава у том циљу, под условом да је та примања остварило изван те државе.
2. Одредбе става 1. овог члана не примјењују се на доходак од истраживачког рада ако истраживачки рад није предузет у јавном интересу, него првенствено у личном интересу одређеног лица или више лица.

Члан 22.

ОСТАЛИ ДОХОДАК

1. Дијелови дохотка резидента државе уговорнице, без обзира гдје настају, о којима се не говори у претходним члановима овог уговора опорезују се само у тој држави.
2. Одредбе става 1 овог члана не примјењују се на доходак, осим на доходак од непокретности, ако прималац тог дохотка који је резидент државе уговорнице обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне пословне јединице која се у њој налази, или обавља у тој другој држави самосталне личне дјелатности из сталне базе која се у њој налази, а право или имовина на основу којих се доходак плаћа повезани су са сталном пословном јединицом или сталном базом. У том случају, примјењују се, према потреби, одредбе члана 7 или члана 15 овог уговора.

Члан 23.

ИМОВИНА

1. Имовина која се састоји од непокретности коју посједује резидент државе уговорнице и која се налази у другој држави уговорници може се опорезивати у тој другој држави.
2. Имовина која се састоји од покретности која представља дио пословне имовине намијењене пословању сталне пословне јединице коју предузеће државе уговорнице има у другој држави уговорници или од покретности која припада сталној бази која служи резиденту државе уговорнице у другој држави уговорници за обављање самосталних личних дјелатности може се опорезивати у тој другој држави.
3. Имовина која се састоји од бродова и ваздухоплова који се користе у међународном саобраћају и покретности која служи за кориштење таквих поморских бродова и ваздухоплова опорезује се само у држави уговорници у којој се налази сједиште стварне управе предузећа.
4. Имовина коју представљају средства која је уложио у југословенску организацију удруженог рада резидент Савезне Републике Њемачке може се опорезивати у Југославији.
5. Сва остала имовина резидента државе уговорнице опорезује се само у тој држави.

Члан 24.

ОСЛОБАЂАЊЕ ОД ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

1. У случају резидента Савезне Републике Њемачке, порез се одређује на сљедећи начин:
 - а) ако се не примјењују одредбе подстава б), из основице на коју се заводи њемачки порез изузимају се дијелови дохотка настали у Југославији и дијелови имовине који се налазе у Југославији који, према овом уговору, могу бити опорезивани у Југославији. Савезна Република Њемачка задржава право да при одређивању своје пореске стопе узме у обзир и овако изузете дијелове дохотка и имовине;
 - б) сагласно одредбама њемачког пореског закона који се односи на одбитак за страни порез, одобрава се, као одбитак од њемачког пореза на доходак и од корпорацијског пореза који се плаћа на сљедеће дијелове дохотка настале у Југославији, југословенски порез плаћен

према закону Југославије, а у складу са овим уговором, на:

- (i) ауторске накнаде на које се примјењује члан 13 овог уговора;
 - (ii) примања на која се примјењује члан 17 овог уговора;
 - (iii) доходак на који се примјењује члан 18 овог уговора;
 - (iv) одредбе подстава а) не примјењују се на добит и имовину, која се састоји од покретности и непокретности која чини дио имовине намијењене за пословање сталне пословне јединице и на приходе од отуђења такве имовине, под условом да резидент Савезне Републике Њемачке не докаже да су примања сталне пословне јединице или друштва, који се налазе у Југославији, остварена искључиво или скоро искључиво од производње, или продаје добара или робе, пружања техничке помоћи или инжењеринга у Југославији. У таквом случају, југословенски порез који се плаћа према законима Југославије и у складу са овим уговором на поменуте дијелове дохотка и имовине, сагласно одредбама њемачког пореског закона који се односи на одбитак за страни порез, одобрава се као одбитак од њемачког пореза на доходак или од корпорацијског пореза који се плаћа на такве дијелове дохотка или од њемачког пореза на имовину који се плаћа на такве дијелове имовине.
2. У случају резидента Југославије, порез се одређује на сљедећи начин:
- a) ако резидент Југославије остварује доходак, односно посједује имовину која се, према одредбама овог уговора, може опорезивати у Савезној Републици Њемачкој, Југославија, у складу са одредбама подстава б) и ц) овог става изузима тај доходак или имовину од пореза;
 - b) ако резидент Југославије остварује доходак који, према одредбама чл. 11, 12 и 13 овог уговора, може бити опорезиван у Савезној Републици Њемачкој, Југославија признаје као одбитак од пореза на доходак тог резидента износ једнак порезу који је плаћен у Савезној Републици Њемачкој. Тај одбитак не може бити већи од дијела пореза који је обрачунат прије тог одбитка, а који одговара дохотку оствареном из Савезне Републике Њемачке;
 - c) ако су према некој одредби овог уговора доходак који оствари, односно имовина коју

посједује резидент Југославије изузети од пореза у Југославији, Југославија може приликом обрачунавања пореза на остали доходак или имовину тог резидента да примјени пореску стопу која би се примијенила да изузети доходак, односно имовина нису били тако изузети.

Члан 25.

ЈЕДНАК ТРЕТМАН

1. Опорезивање сталне пословне јединице коју предузеће државе уговорнице има у другој држави уговорници не може бити неповољније у тој другој држави од опорезивања предузећа те друге државе која обављају исте дјелатности. Ова одредба не може се тумачити тако да обавезује државу уговорницу да резидентима друге државе уговорнице одобрава личне олакшице ослобађања и умањења за сврхе опорезивања које одобрава само својим резидентима.
2. Камата, ауторске накнаде и друге исплате које плаћа предузеће државе уговорнице резиденту друге државе уговорнице, ради одређивања опорезивих доходака тог предузећа, одбијају се под истим условима као да су исплаћене резиденту првоспоменуте државе, осим у случајевима предвиђеним у одредбама члана 10, члана 12. став 4 или члана 13. став 5 овог уговора. На исти начин, дегови предузећа државе уговорнице резиденту друге државе уговорнице, ради одређивања опорезиве имовине тог предузећа, одбијају се под истим условима као да су били уговорени са резидентом првоспоменуте државе.
3. Предузећа државе уговорнице, чију имовину потпуно или дјелимично посједује или контролише, посредно или непосредно, један или више резидената друге државе уговорнице у првоспоменутој држави уговорници не подлијежу опорезивању или обавези у вези са опорезивањем који су друкчији или тежи од опорезивања и обавеза у вези са опорезивањем којима друга слична предузећа првоспоменуте државе подлијежу или могу подлијегати.
4. Одредбе овог члана примјењују се на порезе наведене у члану 2 овог уговора.

Члан 26.

ПОСТУПАК ЗАЈЕДНИЧКОГ ДОГОВАРАЊА

1. Ако лице сматра да мјере једне или обје државе уговорнице доводе или ће довести до тога да не буде опорезовано у складу с одредбама овог уговора, оно може, без обзира на правна средства предвиђена унутрашњим законом тих држава, изложити свој случај надлежном органу државе уговорнице чији је резидент. Случај мора бити изложен у року од три године од дана првог обавјештења о мјери која доводи до опорезивања која није у складу са одредбама овог уговора.
2. Надлежни орган, ако сматра да је приговор оправдан и ако није у могућности да сам дође до задовољавајућег рјешења, настоји да ријеши случај заједничким договором с надлежним органом друге државе уговорнице ради избјегавања опорезивања које није у складу с овим уговором. Постигнути договор примјењује се без обзира на временска ограничења у унутрашњем закону држава уговорница.
3. Надлежни органи држава уговорница настојат ће да заједничким договором отклоне тешкоће или нејасноће које настају при тумачењу или примјени овог уговора. Они се могу и заједнички савјетовати ради избјегавања двоструког опорезивања у случајевима који нису предвиђени у овом уговору.
4. Надлежни органи држава уговорница могу непосредно међусобно општити ради постизања договора у смислу претходних ставова овог члана. Ако је потребно да се ради постизања договора обави усмена размјена мишљења, она се може обавити преко комисије састављене од представника надлежних органа држава уговорница.

Члан 27.

РАЗМЈЕНА ОБАВЈЕШТЕЊЕ

Надлежни органи држава уговорница размјењују обавјештења која су потребна за примјену одредби овог уговора. Тако размјењена обавјештења сматрају се тајном и могу се саопштити само лицима или органима који су надлежни за разрез или наплату пореза обухваћених овим уговором.

Одредбе става 1. овог члана не могу се ни у ком случају тумачити као обавеза надлежног органа држава уговорница да:

- a) предузима управне мјере супротне законима или управној пракси те или друге државе уговорнице;

- a) даје обавјештења која се не могу добити по законима или у уобичајеном управном поступку те или друге државе уговорнице;
- b) даје обавјештења која откривају пословну или професионалну тајну, или пословни поступак, или обавјештења чије би саопштење било супротно јавној политици (јавном поретку), а у случају Савезне Републике Њемачке - даје обавјештења која откривају трговинску, индустријску или комерцијалну тајну.

Члан 28.

ДИПЛОМАТСКИ И КОНЗУЛАРНИ ПРЕДСТАВНИЦИ

Одредбе овог уговора не утичу на пореске повластице дипломатских или конзуларних представника или представника међународних организација предвиђене општим правилима међународног права или одредбама посебних уговора.

Члан 29.

ПОКРАЈИНА БЕРЛИН

Овај уговор се примјењује и на покрајину Берлин, под условом да Влада Савезне Републике Њемачке не изјави супротно Савезном извршном вијећу Скупштине Социјалистичке Федеративне Републике Југославије у року од три мјесеца од датума ступања на снагу овог уговора.

Члан 30.

СТУПАЊЕ НА СНАГУ

1. Овај уговор се ратификује и инструменти ратификације се размјењују у Београду.
2. Уговор ступа на снагу мјесец дана од дана размјене инструмената ратификације, а његове одредбе се примјењују:

- a) у Савезној Републици Њемачкој:

- (i) у односу на порезе на доходак и на имовину који се плаћају за сваку пореску годину која почиње првог јануара или послије првог јануара календарске године која слиједи календарску годину

у којој је извршена размјена инструмената ратификације;

- (ii) у односу на порезе по обустави на дивиденде, камату и ауторске накнаде који се плаћају првог јануара или после првог јануара календарске године која слиједи календарску годину у којој је извршена размјена инструмената ратификације;

b) у Југославији:

у односу на порезе на доходак и на имовину који се плаћају за сваку пореску годину која почиње првог јануара или после првог јануара календарске године која слиједи календарску годину у којој је извршена размјена инструмената ратификације.

Члан 31.

ПРЕСТАНАК ВАЖЕЊА

Овај уговор остаје на снази неодређено вријеме, али га свака држава уговорница може отказати дипломатским путем, достављањем писменог обавјештења о престанку важења, најкасније тридесетог јуна сваке календарске године која почиње после пет година од дана његовог ступања на снагу. У том случају, овај уговор престаје да важи:

a) у Савезној Републици Њемачкој:

- (i) у односу на порезе на доходак и на имовину који се плаћају за сваку пореску годину која почиње првог јануара или после првог јануара календарске године која слиједи календарску годину у којој је дато обавјештење о престанку важења;
- (ii) у односу на порезе по обустави на дивиденде, камату и ауторске накнаде који се плаћају за сваку пореску годину која почиње првог јануара или после првог јануара календарске године која слиједи календарску годину у којој је дато обавјештење о престанку важења;

b) у Југославији:

у односу на порезе на доходак и на имовину који се плаћају за сваку пореску годину која почиње првог јануара или после првог јануара календарске године која слиједи календарску годину у којој је дато обавјештење о престанку важења.

ПРОТОКОЛ

Социјалистичка Федеративна Република Југославија и Савезна Република Њемачка, споразумјеле су се, приликом потписивања у Бону, на дан 26. марта 1987. године, Уговора између Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Савезне Републике Њемачке о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину о сљедећим одредбама које чине саставни дио споменутог уговора.

1. Уз чл. 11 и 12

a) Изузетно од одредаба ових чланова, дивиденде и камата које оствари резидент Југославије могу се опорезивати у Савезној Републици Њемачкој и у складу са законом Савезне Републике Њемачке:

- (i) ако су остварени од права или потраживања која носе права да учествују у добитима (обухватајући доходак који је остварио пасивни партнер од таквог свог учешћа "дјелимичног зајма" и од "обавеза по основу добити" у оквиру значења пореског закона Савезне Републике Њемачке);

- (ii) под условом да се могу одбити при одређивању добити дужника таквог дохотка који је резидент Савезне Републике Њемачке;

б) имајући у виду да приликом потписивања овог уговора камата коју остваре нерезиденти не подлијеже опорезивању по обустави ни у једној ни у другој држави уговорници, државе уговорнице почет ће преговоре о измјени одредаба члана 12 овог уговора у вези са опорезивањем камате по обустави, ако једна од држава уговорница заведе порез по обустави за нерезиденте. Ако Савезна Република Њемачка ограничи у будућности у неком пореском уговору са неком другом земљом своје опорезивање по обустави на дивиденде на стопу нижу од 15 посто од бруто износа дивиденди, обје државе уговорнице предузимају измјену чл. 8 и 11 овог уговора у смислу добијања истог третмана.

2. Уз члан 24

Ако компанија која је резидент Савезне Републике Њемачке врши расподелу дохотка који је остварен из извора у Југославији, став 1 овог члана не спрјечава компензаторно завођење корпорацијског пореза на такве расподеле у складу са одредбама њемачког пореског закона.

3. Уз члан 30

Изузетно од одредаба овог члана, одредбе става
5 члана 16 примјењују се од 1. јануара 1973.
године.